

Komandi partur

Í komandi parti greiðir Valdimar m.a. frá um skiparan, sum virkaði sum tannlækni.

dagin, eg hjálpti pápa í smiðjuni í 1941. Ein bretscur tangabátur lá yviri við kirkjuna á Skála. Petur Hans, giftur við Ester dóttir Nikolinu og Jóan Petur í Skálabotni, var akkurát komin út í smiðjuna. Vit hoyra flúgvaran og leypa oman um smiðjuna. Tá kemur flogfarið út eftir. Hann var sunnan í ættini. Vit høvdu ongantið sæð so stóran flúgvana fyrr. Av tí, at hann var sunnan, vendi reyvin á tangabátinum inn eftir.

Eg hoyri Petur Hans enn fyri mær. Hann rópaði á pápa: "Pínadoy Tummas. Hann bumbur". Tað bleiv eitt øgiligt rok. Allur aftur-endin stóð undir í sjóroki. Hann slepti eitt brot av einum sekundi ov tíðliga, so hann rakti ikki. Hann fór so úteftir og snarar niðan inn yvir Toftavatn og yvir Lambavík. Ein hermaður, sum æt Peter, tók eina maskinbyrsu og skeyt eftir honum og rakti í annan motorin, sum steðgar. Hann snaraði inn yvir Gøtuvíkina, og har lendir hann á sjónum. Hann fleyt eina góða løtu. Syðrugøtumenn fóru við báti yvir og hjargaðu monnunum, sum ensku hermenninir síðani tóku sær av.

Eg hitti Petur Hans fimti ár aftan á hendingina. Tá segði eg tað við hann, at eg hoyri rópið enn fyri mær, tá ið hann rópti á pápa.

Pápi helt teir raka ov illa

Men eftir hetta var eingin flúgvani skotin niður. Tað var pápi so argur um, at eingilskmenninir raktu so illa. Tá ið so ein eingilskmaður er í smiðjuni, fer pápi at skelda hann. Pápi var illur og orðnaði honum at koma og seta eina kanón norðan fyri smiðjuna, so skuldi hann skjóta teimum flúgvararnar niður!

Pápi segði fyri honum, at hann hevði verið úti og skotið fugl. Tá var tað við forladara. Ein mátti løða hvørja ferð, ið skotið var, og tað vóru eini høgl eftir. Hann tók so tiljurnar úr, og har fann hann eina ferð fyra høgl, og hann løddi við teimum fyra og fekk tveir lundar fyri skotið. Fuglurin mundi verða tættur tá.

Hermaðurin segði ikki eitt orð. Seinni um dagin kemur John inn til okkara. John var giftur við Jørginu úr Søldarfirði. Hon var mamma John, Ólugu og Sofus Poulsen. Sofus var kendur frá sínum virki sum føroyskur umboðsmaður í Aberdeen í ein mansaldur. John var ein róligur og siðiligur maður.

Pápi sigur so fyri honum, hvat hann hevði sagt við eingilskmannin um lundarnar og kanónina.

Tá sigur John: "Tygum Tummas. Tað blívur ikki tað sama at leggja eina kanón at kjálkanum og so ein forladara. Tí kanónin leypur langt aftur, tá ið skotið



Agnas og Jacob Olsen.



Lastbilurin hjá Jakku.

verður." Eftir hetta talaði pápi ikki eitt orð aftur um tað.

Pápi reisti víða í Føroyum og setti fortoyningskongar niður í fjørurnar at binda skip í. Hann var víða um við Skálafjørðin, í Kollafirði, norðan fyri Streymin og í Fuglafirði.

Mathias, pápi Jens Kjeld, sum búði í Íslandi og Viggo Kjeld, sum búði í Havn, hjálpti pápa við hesum arbeiðinum.

Strúkijørnini vóru farin í skúla!

Man skuldi ofta tola mangar glósur, og einki kundi man siga. Eina ferð kemur Tummas í Bartalsstovu úr Syðrugøtu eftir nøkrum strúkijørnum. Vit vóru trímennningar. Kona hansara var Johanna, ættað av Húsum. Hon gjørdist 100 ár, og tað sama gjørdist Mia á Støðini, dóttir hennara.

Tað hendi eisini ein menning av strúkijørnum. Tey vórðu gjørd opin innan, so ein kundi seta eitt heitt jarnpetti inn í holrúmið, og so hildu tey hitanum longri.

Johanna hevði sum arbeiði at stíva flippur. Tá vóru flippurnar leysar. Hon brúkti nógv strúkijørn. Eg haldi, at tey mundu onkuntíð hava verið nóg so leingi í smiðjuni.

Pápi sendi meg oman eftir strúkijørninum. Tá minnst eg, at Tummas segði, at nú høvdu tey

bleiv eitt øgiligt skil. Hann tordi ikki í smiðjuna aftur fyri dagin, tí hann roknaði við, at Rikard fór at blaka hann sjálvan niður í karið.

Síðsta Hjemmet áðrenn kríggjð

Tað eru ymiskar myndir, sum ikki ganga frá mær. Tað var í 1940 og kríggjð var byrjað. Tá kom Thomas Jacob Thomsen, á Geilabø úr Norðragøtu saman soninum Súna út í smiðjuna at selja donsk bløð. Tað vóru fyra bløð: Hjemmet, Familie Journal, Billedbladet og eitt annað. Eg síggi enn, tá ið pápi betalti bløðini. Tað vóru tey síðstu donsku bløðini, sum komu til Føroyar, áðrenn kríggjð. Tummas Jakku var úr Blásastovu í Norðragøtu, har sum pápi vaks upp. Súni flutti til Havnar.

Tá í tíðini var ikki nógv at lesa, so bløðini fóru næstan í hvørt hús, bæði á Skipanesi og í Søldarfirði.

Húðaskøðið

Eitt annað minni var um Kinna Jákup úr Lamba, sum kom inn í smiðjuna at keypa eitt húðaskøði.

Vit drupu eina kúgv, sum bleiv seld til Havnar. Tað gingu nakrir dagar, tá hoyra vit róp. Tað bleiv nógv rópt tá í tíðini, tí telefon var eingin í nærheitini. Tað bleiv rópt líka úr Søldarfirði og inn til okkara, at vit áttu okkurt á brúnni í Søldarfirði.

Eg og Ingvarð bróður fara so út. Tá er tað húðin av kúnni, sum er send heimaftur. Eg minnst enn, hvussu væl hon var lögð saman og saltað.

Pápi tók so og virkaði hana. Hon bleiv síðani lögð á snikkarabonkin á loftinum í smiðjuni. Tað frættist so víða, at vit áttu eina neytahúð. Tá var tað, at Kinna Jákup kemur inn at keypa sær eitt skøði.

Eg síggi teir enn standa við snikkarabonkin, har húðin lá útbreidd. Kinna Jákup keypti lendaskøðini, sum vóru tey tjúkkastu og dýrastu. Hann fekk skøðini og pápi eina danska tveykrónu.

Vit skulu minnst til, at tá var tímalønin kanska ein króna um tíman, so hetta var ein fittliga stór upphædd.



Eitt systkinabarn Valdimar var Elspa Sofia, dóttir pápabeiggja hansara Peter Jacob. Hon giftist við Óla Jákup í Tjørnustovu í Norðragøtu. Men hon doyði longu í 1917, 24 ára gomul, beint eftir at hava átt seinna sonin, Albert. Hann vaks upp hjá abbasystrini, Marin í Mortanstovu, sum búði í sama túni. Eldri sonurin, Vilhelm, bleiv verandi í Tjørnustovu hjá pápanum og foreldrum hansara, Petru og Absalon.